

تبیین عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی صنعت گردشگری جمهوری اسلامی ایران

علی رحیم پور^۱

عضو هیئت علمی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری و عضو هیات مدیره انجمن علمی گردشگری ایران
مسلم باقری

عضو هیئت علمی دانشگاه شیراز

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۱/۱۱/۱۵ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۱/۰۹/۰۲

چکیده

برخی از اندیشمندان قرن بیست و یکم را قرن گردشگری می‌دانند قرن صنعتی پاک و بی‌دود که نقش بسزایی را در توسعه کشورها بر عهده دارد. کشور ایران به دلیل دارا بودن جاذبه‌ها و مقاصد بی‌بدیل استعداد بسیار زیادی در استفاده از مزايا و منافع این صنعت را دارا می‌باشد. اما علیرغم برخورداری از این پتانسیل بالقوه، صنعت گردشگری کشور به صورت مطلوبی توسعه نیافته است که یکی از دلایل عدمه آن از دید صاحب‌نظران و خبرگان صنعت، عدم وجود نیروهای مستعد و باکیفیت در صنعت می‌باشد که در واقع می‌بايست از طریق برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی به جذب آنها در صنعت اقدام نمود. برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی یک رویکرد جامع و ساختار یافته پیرامون فرآیند تحلیل تعداد و استعدادهای مورد نیاز سازمان و یا صنعت در راستای جهت گیری‌های استراتژیک فعلی و آتی آن می‌باشد که محققین در این مقاله سعی در شناسایی و تبیین عوامل موثر بر این برنامه‌ریزی در صنعت گردشگری کشور نموده‌اند. این مقاله با این هدف و با استفاده از روش تحقیق آمیخته اکتشافی و با استفاده از روش تحلیل محتوای کیفی در بخش کیفی و استفاده از روش پیمایشی و نرم‌افزارهای LISREL و SPSS در بخش کمی به بررسی این عوامل پرداخته و پس از دستیابی به کفایت نظری در مصاحبه با خبرگان و اجرای روش تحلیل محتوای کیفی بر روی مصاحبه‌ها، اقدام به توزیع پرسشنامه با استفاده از روش پیمایشی نموده و به ۴۸ عامل در ۴ دسته عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی در صنعت گردشگری کشور در بخش‌های دولتی صنعت، خصوصی صنعت، سطح ملی و سطح بین‌المللی صنعت دست یافته است.

واژگان کلیدی: صنعت گردشگری، سرمایه انسانی، برنامه‌ریزی استراتژیک، تحقیق آمیخته اکتشافی

مقدمه

امروزه توجه به گردشگری و تأثیرات مثبت آن بسیار افزایش یافته است(هال و لیو، ۲۰۰۹، ص ۱). و این صنعت نقش بسیار مهمی را در رفاه اجتماعی و اقتصادی جوامع میزبان ایفاء می‌کند(والکر و والکر، ۲۰۱۱، ص ۲۱). بر اساس اعلام شورای جهانی گردشگری و سفر، گردشگری در حال تبدیل شدن به بزرگ‌ترین صنعت جهانی بوده و این انتظار وجود دارد که مشارکت مالی آن در سال ۲۰۱۱ به بیش از ۶ تریلیون دلار و حدود ۹ درصد تولید ناخالص جهانی رسیده و بیش از ۲۶۰ میلیون شغل در سطح جهانی ایجاد کرده باشد که این به معنای ۸.۷ درصد از استخدام جهانی و یک شغل به ازای هر ۱۱.۵ شغل موجود در سراسر جهان می‌باشد(WTTC, 2011).

یکی از عناصر صنعت گردشگری که مورد اجماع همه اندیشمندان صنعت گردشگری بوده و با توجه به ماهیت خدماتی بودن این صنعت دارای اهمیت بسیار زیادی می‌باشد منابع انسانی صنعت گردشگری می‌باشد کوسلووان و همکارانش (۲۰۱۰) در زمینه اهمیت منابع انسانی در صنعت گردشگری بیان می‌کنند: تعداد کمی از افراد این گزاره که عنصر انسانی در سازمان‌های گردشگری در کیفیت خدمات، رضایت و وفاداری مشتریان، مزیت رقابتی و عملکرد سازمانی دارای نقش حیاتی می‌باشند را رد می‌کنند. این اعتقاد به وسیله تئوری‌ها، مدل‌ها و مطالعات کاربردی مورد تائید و پشتیبانی قرار گرفته و ادبیات مدیریت گردشگری بر نقش حیاتی منابع انسانی تاکید می‌ورزند(کوسلووان و همکارانش، ۲۰۱۰، ص ۱۷۲).

عدم توسعه صنعت گردشگری کشور یکی از مباحث مورد توجه پژوهشگران این حوزه در داخل کشور می‌باشد که بیشتر آن‌ها عدم وجود منابع انسانی کارآمد و متخصص و ضعف در این زمینه را یکی از علل عدم توسعه یافتگی این صنعت در کشور ذکر نموده‌اند(درخشانی نسب و ضرابی، ۱۳۸۸، شجاعی و نوری، ۱۳۸۶). از این رو محققین در این مقاله تلاش دارند با شناسایی و تبیین عوامل موثر بر جذب افراد مستعد در فرآیند برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی صنعت گردشگری کشور زمینه‌سازی رشد و ارتقاء صنعت گردشگری کشور را فراهم سازند.

برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی

زولا(۲۰۰۸) برنامه‌ریزی سرمایه انسانی را شامل استخدام، انتخاب، تخصیص و نگهداشت استعدادهای انسانی (منابع دانشی و فکری) و همچنین در برگیرنده توسعه و آموزش آنها دانسته و بیان می‌کند که این برنامه‌ریزی با استراتژی‌ها، مقاصد و اهداف حیاتی سازمان مرتبط می‌باشد. او همچنین برنامه‌ریزی سرمایه انسانی را یک امر حیاتی در موفقیت تمامی سازمان‌ها و آن را تخصیص دارایی‌های ناملموس(به سازمان- افراد مستعد) می‌داند که برای دستیابی به استراتژی‌های کسب و کار و ایجاد مزیت رقابتی بسیار با اهمیت می‌باشد(زولا، ۲۰۰۸، ص ۸).

براش و ریوس(۲۰۰۵) برنامه‌ریزی سرمایه انسانی را به دلیل تأثیرات تحول‌گرایانه آن بر روی ارزشی که برای سازمان ایجاد می‌شود را یکی از فرآیندهای کلیدی کسب و کار تعریف می‌کنند. آنها بیان می‌کنند که برنامه‌ریزی سرمایه انسانی جهت شناسایی نیازهای سرمایه انسانی اهداف و مقاصد مرتبط با استراتژی کسب و کار به کار می‌رود. در واقع برash و Rios مهمنترين جزء برنامه‌ریزی سرمایه انسانی را برقراری ارتباط میان کسب و کار و وظایف حرفه‌ای منابع انسانی جهت تعیین ارتباط مستقیم و مشخص میان استراتژی‌های کسب و کار و سرمایه‌های

انسانی درگیر در آن استراتژی‌ها می‌دانند(براش و ریوس، ۲۰۰۵، ص ۵۱-۴۹). آنها اهداف و مقاصد مورد انتظار از برنامه‌ریزی سرمایه انسانی را به دو سطح کسب و کار و وظیفه‌ای منابع انسانی تقسیم کرده و جدول ذیل را ترسیم می‌نمایند:

جدول ۱: اهداف برنامه‌ریزی سرمایه انسانی (براش و ریوس، ۲۰۰۵، ص ۵۲)

اهداف برنامه‌ریزی سرمایه انسانی و پیامدهای مورد انتظار	
از دیدگاه کسب و کار	از دیدگاه کارکردهای منابع انسانی
<ul style="list-style-type: none"> • فراهم سازی یک فرآیند برای آگاهی بهتر از استراتژی‌های وظیفه‌ای در ارتباط با: - بیشترین/ کمترین وظیفه حیاتی منابع انسانی که می‌بایست برای حمایت کامل از کسب و کار فراهم گردد. - مدل‌های تحويل خدمت که در ارائه این خدمات بیشترین تاثیر را دارند. - قابلیت‌هایی وظیفه ای که می‌بایست رشد و تعویت یافته تا از ارائه خدمات بی‌عیب اطمینان حاصل گردد. - مهمترین ساختار و اندازه وظیفه ای مناسب، که نیازمند خدمت رسانی به کسب و کار و دستیابی به اهداف تحول گرایانه منابع انسانی می‌باشد همانگونه که آنها با مقیاس پذیری، هزینه و اثربخشی جهانی مرتبط می‌باشد. 	<ul style="list-style-type: none"> • بهبود قابلیت‌های شرکت و بخش‌ها برای شناسایی کاربردهای مدیریت استعدادها در استراتژی شرکت، کسب و کار و بخش‌ها • توانمندسازی منابع انسانی و صفات سازمان جهت تخمین دقیق تعداد، نوع و کیفیت استعدادهای مورد نیاز برای اجرای استراتژی‌ها • توانمند سازی صفات و منابع انسانی جهت شناسایی شکاف‌های استعدادی اصلی سازمان و شناسایی و اولویت‌بندی اقدامات مورد نیاز برای پوشاندن این شکاف‌ها

اداره مدیریت عملکرد دولت آمریکا برنامه‌ریزی سرمایه انسانی را به صورت ذیل تعریف می‌کند: یک چارچوب منسجم از سیاست‌ها، برنامه‌ها و اقدامات سرمایه انسانی جهت حمایت مستقیم از برنامه استراتژیک سازمان(بخش). در همین راستا موسسه رند برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی را به صورت یکی از عناصر برنامه‌ریزی استراتژیک سازمان تعریف می‌کند که بر روی شناسایی، اجرا و همراستاسازی سیاست‌ها، اقدامات، برنامه‌ها، فرآیندها و سیستم‌های مورد نیاز برای دستیابی به مقاصد استراتژیک سازمان متتمرکز می‌شود (امریکس و همکارانش، ۲۰۰۴، ص ۱۸). تراهانت و همکارانش (۲۰۰۷) برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی را به صورت زیر تعریف می‌کند:

برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی یک رویکرد جامع و ساختار یافته است که به ارزیابی وضعیت فعلی سازمان و نیازهای بلندمدت سرمایه انسانی آن پرداخته و برنامه‌ریزی‌های لازم در برای دستیابی به این نیازها را انجام می‌دهد(تراهانت و همکارانش، ۲۰۰۷، ص ۴۶). با توجه به تعاریف فوق می‌توان به این جمع‌بندی دست یافت که برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی یک رویکرد جامع و ساختار یافته پیرامون فرآیند تحلیل تعداد و استعدادهای مورد نیاز سازمان در راستای جهت گیری‌های استراتژیک فعلی و آتی سازمان می‌باشد.

به منظور ارتباط موقعيت‌آمیز میان فرآیندهای برنامه‌ریزی سرمایه انسانی با استراتژی کسب و کار برash و Rios به عنصر زیر را پیشنهاد می‌کنند:

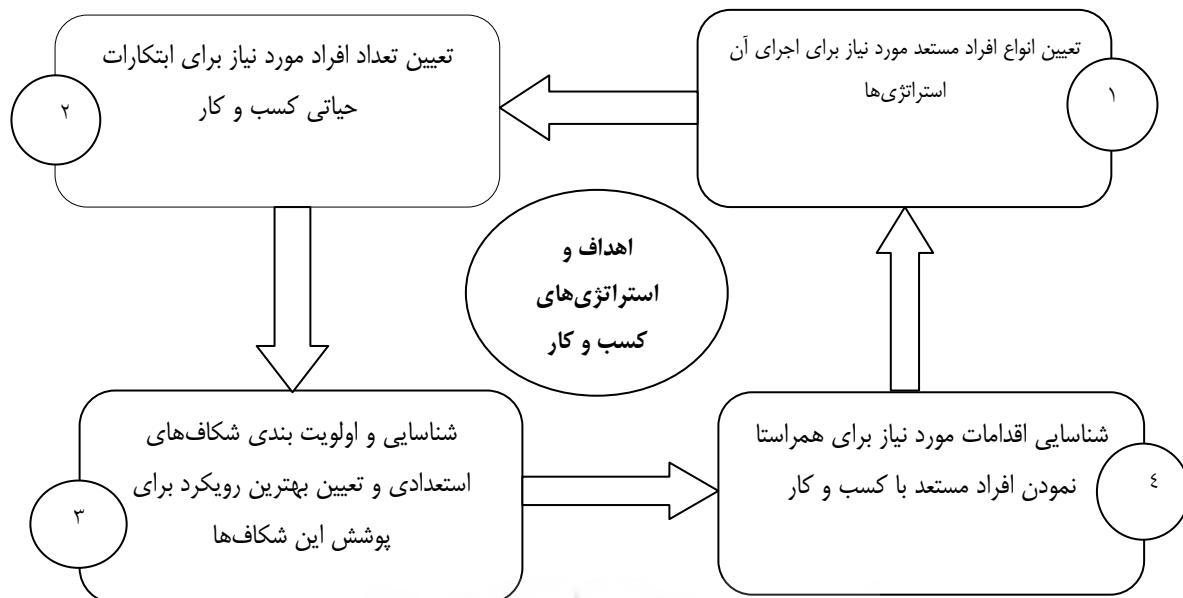
۱. تعیین انواع افراد مستعد مورد نیاز برای اجرای آن استراتژی‌ها

۲. تعیین تعداد افراد مستعد مورد نیاز برای ابتکارات حیاتی کسب و کار

۳. شناسایی و اولویت‌بندی شکاف‌های استعدادی و تعیین بهترین رویکرد برای پوشش این شکاف‌ها

۴. شناسایی اقدامات مورد نیاز برای همراستا نمودن افراد مستعد با کسب و کار

شکل زیر مدل ارائه شده توسط آنها را نشان می‌دهد:

شکل ۱: مدل برنامه‌ریزی سرمایه انسانی

منبع: برash و Rivois, ۲۰۰۵, ص ۵۲

با توجه به مباحث مطرح شده این مقاله با هدف تبیین عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی در صنعت گردشگری تعریف شده است.

سؤالات تحقیق

این پژوهش به دنبال پاسخگویی به سوالات ذیل می‌باشد:

۱. عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی در صنعت گردشگری کدامند؟

۲. دسته بندی عوامل شناسایی شده چگونه می‌باشد؟

روش تحقیق

روش پژوهش ما در این مقاله روش تحقیق آمیخته^۱ می‌باشد: پژوهش‌های آمیخته، پژوهش‌هایی هستند که با استفاده از ترکیب دو مجموعه روش‌های تحقیق کمی و کیفی به انجام می‌رسند. عموماً در انتخاب عنوان طرح‌های تحقیقی که با استفاده از روش‌های تحقیق آمیخته انجام می‌شود. از عبارت‌ها یا واژه‌هایی مانند: روش‌های پژوهش ترکیبی^۲، مدل آمیخته^۳، به هم تنیدگی^۴، روش چندگانه^۵، روش شناسی آمیخته^۶ استفاده می‌شود. همان‌طور که در این عبارت‌ها آشکار است، در روش‌های تحقیق آمیخته برای بررسی یک مسئله پژوهشی، پژوهشگر با به کار بردن مجموعه روش‌هایی که اساس آنها پارادایم‌های گوناگون است، بررسی موقعیت نامعین را میسر کند و فرآیند آن را تسهیل می‌نماید (بازرگان، ۱۳۸۷، ۱۶۵-۱۶۲).

¹. Mixed Method

²: integrated

³. mixed model

⁴. triangulation

⁵. multi - method

⁶. mixed methodology

با توجه به اینکه در این مقاله در ابتدا داده‌های کیفی بر اساس استراتژی پژوهش تحلیل محتوای کیفی گردآوری شده و سپس داده‌های کمی بر اساس استراتژی پژوهش پیمایشی جمع آوری می‌گردند لذا روش تحقیق این مقاله آمیخته اکتشافی می‌باشد.

تحلیل محتوای کیفی

تحلیل محتوا فرایندی هوشمند از دسته بندی داده‌های متنی کیفی در دسته‌های (گروه‌های) موجودیت‌های مشابه یا دسته‌های مفهومی برای شناسایی الگوهای همسان و روابط میان متغیرها یا تم‌های آنها می‌باشد. شانون و هسیه (۲۰۰۵) بیان می‌کنند که تحلیل محتوای کیفی روش تحقیقی برای تفسیر ذهنی محتواهای داده‌های متن از طریق فرایند دسته بندی سیستماتیک کدگذاری و شناسایی تم‌ها و الگوهای آنها می‌باشد (شانون و هسیه، ۱۹۷۸، ۲۰۰۵). و میرینگ تحلیل محتوای کیفی را رویکرد تحلیلی کترل شده، متداول‌زیک و تجربی از متون با توجه به بافت ارتباطی آنها (متون) تعریف می‌کند که از قواعد و مدل خود گام به گام به دوراز هر گونه کمی شدن تبعیت می‌کند (میرینگ، ۲۰۰۰، ص ۲).

تحلیل محتوای کیفی روشی برای کاهش داده‌ها و حس گرفتن با آنها جهت استخراج معنی از آنها می‌باشد. این روش معمولاً برای تحلیل گروه وسیعی از داده‌های متنی شامل یادداشت‌های مصاحبه‌ها، مشاهدات ثبت شده، حکایت‌ها، پاسخ‌های داده شده به سوالات پرسشنامه باز، گفتگوها، نامه‌های الکترونیکی و رسانه همانند نقاشی‌ها، عکس‌ها و فیلم (ویدئو) می‌باشد.

تحلیل محتوا روشی مستقل از چارچوب و رویکردهای تئوریک همانند تئوری داده بنیاد و پدیدارشناسی بوده و در پاسخ به سوالات چه (what) و سوالات چرا (why) و تحلیل ادراکات مورد استفاده قرار می‌گیرد (گیون و همکاران، ۲۰۰۸، ص ۱۲۰).

بر اساس نظر الو و کینگاس^۱ (۲۰۰۸) پس از تعیین واحد تحلیل در تحلیل محتوای کیفی و ارتباط برقرار کردن با متن گام‌های تحلیل محتوای کیفی در زمانی که به صورت استقرایی انجام شده و فاقد فرضیه باشد به صورت ذیل می‌باشد:

۱. کدگذاری باز: کدگذاری باز به این معنی است که یادداشت‌ها و سرفصل‌ها در متن به هنگام خواندن آنها نوشته شده و سپس آنها مورد مطالعه مجدد قرار گرفته و عناوین ضروری و حیاتی در حاشیه یادداشت شده تا همه ابعاد محتوا را تشریح نمایند.

۲. لیست کردن کدها: در این گام عناوین یادداشت شده در حاشیه متون به یک صفحه مجزا انتقال یافته تا پس از آن تحلیل‌های جهت استخراج دسته‌ها بر روی آنها صورت پذیرد.

۳. گروه‌بندی کردن: پس از مرحله اول و دوم در این مرحله کدهای باز با یکدیگر تحت عناوین کلی‌تر گروه‌بندی می‌شوند. هدف از مرحله گروه‌بندی کاهش تعداد کدها به وسیله ادغام کدهای مشابه در کدهای کلی‌تر می‌باشد.

^۱ Satu Elo & Helvi Kyngas s

۴. دسته بندی کردن: در این مرحله گروههای مشابه هم با یکدیگر ادغام شده و دسته‌ها به وجود می‌آیند نکته مهم اینکه می‌بایست گروههای ذیل هر دسته می‌بایست به آن تعلق داشته باشند و هدف از این مرحله فراهم سازی ابزاری برای توصیف پدیده برای افزایش فهم و همچنین تولید دانش می‌باشد.

۵. انتزاع: انتزاع به معنای فرموله کردن یک توصیف کلی از موضوع مورد تحقیق از طریق تولید دسته‌ها می‌باشد. زیر دسته‌های با رویدادهای مشابه با یکدیگر در جهت تشکیل دسته‌ها با هم ادغام شده و دسته‌ها در راستای تشکیل دسته اصلی با هم ادغام می‌شوند (لو و کینگاس، ۲۰۰۸، ص ۱۱۱-۱۰۹).

روش پیمایشی

در بخش دوم این پایان نامه نیز از استراتژی پژوهش کمی پیمایشی استفاده شده و برای آزمون نتایج کیفی حاصله از مرحله اول و استراتژی تحلیل محتوا کیفی در مرحله دوم از نرم افزارهای SPSS17 و LISREL 8.5 استفاده گردیده است.

جامعه آماری و نمونه‌گیری

در مرحله طراحی مدل جامعه آماری تحقیق مدیران، پژوهشگران و استادی حوزه گردشگری و استادی دانشگاهی آشنا با حوزه گردشگری کشور بوده است که بر این اساس با ۱۶ نفر از خبرگان این حوزه اقدام به مصاحبه شده و این مصاحبه‌ها تا مرحله دستیابی به کفایت نظری (اشباع) ادامه یافته‌اند. اما در مرحله اخذ تائید راهکارهای کلان استخراج شده در بخش کیفی پژوهش، جامعه آماری تحقیق شامل صاحبنظران، متخصصین و کارشناسان صنعت گردشگری کشور نیز بودند. که بر اساس بررسی صورت گرفته تعداد این افراد ۳۲۰ نفر (با تأکید بر شهر تهران) بوده است که بر اساس جدول نمونه گیری مورگان حجم نمونه می‌بایست ۱۷۵ نفر باشد که با توجه به پراکندگی جغرافیایی افراد تعداد ۲۲۰ پرسشنامه توزیع گردید که در نهایت ۱۷۵ پرسشنامه جمع آوری و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

روش نمونه‌گیری: برای نمونه گیری در مرحله اول یعنی تعیین عوامل موثر بر برنامه‌ریزی سرمایه انسانی صنعت گردشگری کشور و پیامدهای آن از روش نمونه گیری زنجیره‌ای یا گلوله برفی (به معنای مشخص کردن افرادی که از نظر افراد انتخاب شده واجد شرایط بوده و دارای اطلاعات ذی قیمتی می‌باشند) استفاده خواهد شد. در مرحله آزمون مدل نیز از روش نمونه گیری تصادفی استفاده گردیده است.

پایایی و روایی ابزار تحقیق: به منظور اندازه‌گیری قابلیت اعتماد (پایایی)، با استفاده از روش آلفای کرونباخ یک نمونه اولیه شامل ۳۵ پرسشنامه پیش‌آزمون گردید و سپس با استفاده از داده‌های به دست آمده از این پرسشنامه‌ها و به کمک نرم افزار آماری SPSS17 میزان ضریب اعتماد با روش آلفای کرونباخ برای این ابزار محاسبه شد، که عدد ۰.۹۰۶ بدست آمده نشان از پایایی پرسشنامه تحقیق داشته است.

روایی^۱ پرسشنامه: برای تعیین روایی ابزار تحقیق هم از نظر سنجی از خبرگان استفاده شده است به این معنی که پس از تدوین آن استادی مدرج در این زمینه روایی آن را تائید نموده اند و هم اینکه با سنجش روایی سازه ابعاد

^۱. Validity

پرسشنامه از طریق تحلیل عاملی تائیدی به وسیله مدل معادلات ساختاری و نرم افزار ۸.۵ LISREL مورد ارزیابی قرار گرفته و تائید شده است.

تجزیه و تحلیل اطلاعات

با توجه به روش تحقیق این مقاله و استفاده از دو روش تحلیل محتوای کیفی و پیمایشی نتایج حاصل از این دو روش به شرح ذیل می باشد:

الف) نتایج حاصل از بخش کیفی پژوهش و روش تحلیل محتوای کیفی

در گام اول پژوهش تمامی مصاحبه ها، تحلیل و مفاهیم موجود در آنها استخراج گردید. سپس در مرحله دوم تمامی این مفاهیم در یکجا لیست شده و در مرحله سوم اقدام به گروه بندی مفاهیم مشابه گردید. جدول ۲ خروجی های حاصله از گام اول تا سوم پژوهش را ارائه می نماید. که در آن از ۱۸۲ مفهوم استخراج شده در مرحله اول و دوم ۴۸ گروه در مرحله سوم بدست آمده است.

جدول ۲: استخراج (کد گذاری باز)، گروه بندی عوامل موثر بر برنامه ریزی استراتژیک سرمایه انسانی

ردیف	کد	مفاهیم	گروه
۱	۱.۱	انجام نقش سایستگاری خود	طرح ریزی برنامه استراتژیک و جامع صنعت گردشگری
۲	۲.۱	برنامه ریزی روی فارغ التحصیلان مرتبط دانشگاهی	فرآهم سازی امکان جذب ممتازین دانشگاهی در صنعت
۳	۳.۱	برگزاری دوره های آموزشی	طراحی نظام آموزشی مناسب برای صنعت
۴	۴.۱	استفاده از نیروهای متخصص	طراحی نظام جذب مناسب در بخش خصوصی
۵	۵.۱	توجه به استعدادهای مورد نیاز صنعت	طراحی نظام مدیریت استعدادهای صنعت
۶	۶.۱	فرآهم سازی زیرساخت های مورد نیاز صنعت مثل راه و ...	ایجاد زیرساخت های مورد نیاز صنعت
۷	۷.۱	میزان خصوصی سازی در سطح کشور و صنعت	توانمندسازی بخش خصوصی در کشور
۸	۸.۱	ایجاد امنیت برای گردشگران	ایجاد امنیت برای گردشگران
۹	۹.۱	سرمایه گذاری در این صنعت توسط بانک ها و ...	افزایش سرمایه گذاری در صنعت
۱۰	۱۰.۱	توسعه ارتباطات در کشور	ایجاد زیرساخت های مورد نیاز صنعت
۱۱	۱۱.۱	تبیینات بین المللی توسط دولت	انجام بازاریابی بین المللی برای صنعت
۱۲	۱۲.۱	تصویر ایجاد شده از کشور در سطح جهانی	تصویر ایجاد شده از کشور در سطح بین الملل
۱۳	۱۳.۱	توجه به استاندارهای روز دنیا	رجایت استاندارهای جهانی در صنعت
۱۴	۱۴.۱	برگزاری آموزش های ضمن خدمت	طراحی نظام آموزشی مناسب برای صنعت
۱۵	۳.۲	انجام تجزیه و تحلیل مشاغل صنعت گردشگری و تدوین معیارهای جذب	طراحی نظام جذب مناسب در بخش خصوصی
۱۶	۴.۲	قوی شدن بخش خصوصی	توانمندسازی بخش خصوصی در کشور
۱۷	۵.۲	رقابت بین بخش خصوصی	وجود رقابت در بخش خصوصی صنعت
۱۸	۶.۲	بکارگیری شیوه های گردشگری علمی و نه سنتی	رجایت استاندارهای جهانی در صنعت
۱۹	۷.۲	مدیریت قوی در بخش خصوصی صنعت	کیفیت مدیریت در بخش خصوصی صنعت
۲۰	۸.۲	امنیت کشور	ایجاد امنیت برای گردشگران
۲۱	۹.۲	توجه به بخش خصوصی و توأم نمودن آن	توانمندسازی بخش خصوصی در کشور
۲۲	۱۰.۲	فرآهم نمودن زیرساخت های مورد نیاز صنعت	ایجاد زیرساخت های مورد نیاز صنعت
۲۳	۱۱.۲	جنگ در کشورهای همسایه	وضعیت سیاسی کشورهای همسایه (جنگ و ...)
۲۴	۱۳	دعوت از استاید داخلی و خارجی عالم به صنعت	استفاده از استاید تخصصی در صنعت
۲۵	۲.۳	ارتباطات بین المللی بخش خصوصی با صنعت گردشگری دیگر کشورها	افزایش تعاملات بخش خصوصی با صنعت گردشگری جهان
۲۶	۳.۳	توجه دولت به صنعت و اولویت دادن به آن	جدی گرفتن صنعت توسط دولت
۲۷	۴.۳	توجه به بخش خصوصی و توأم نمودن آن	توانمندسازی بخش خصوصی در کشور

وضعیت اقتصادی کشور	وضعیت اقتصادی کشور	۵.۳	۲۸
وضعیت نظام آموزش عالی گردشگری در کشور	نظام آموزش عالی	۶.۳	۲۹
کیفیت روابط کشور با دیگر کشورها	روابط کشور با دیگر کشورها	۷.۳	۳۰
میزان انتصابات سیاسی در صنعت	انتصابات سیاسی	۱.۴	۳۱
وضعیت نگهداری منابع انسانی	حقوق و مزایای سازمان	۲.۴	۳۲
تکنولوژی سازمان	تکنولوژی سازمان	۳.۴	۳۳
افزایش تعاملات بخش خصوصی با صنعت گردشگری جهان	توانمندی در ورود گردشگر به داخل کشور	۴.۴	۳۴
افزایش تعاملات بخش خصوصی با صنعت گردشگری جهان	فعال شدن شعب در خارج کشور	۵.۴	۳۵
میزان هزینه‌های گردشگری کشور	بالا بودن هزینه تمام شده خدمات صنعت	۶.۴	۳۶
قانون کار و محدودیتهای آن	قانون کار و محدودیتهای آن	۷.۴	۳۷
انجام بازاریابی بین المللی برای صنعت	شرکت در نمایشگاه‌های بین المللی	۱.۰	۳۸
طراجی نظام جذب مناسب در بخش خصوصی	استخدام بر اساس شایستگی	۲.۵	۳۹
ایجاد فرهنگ موردنیاز صنعت گردشگری در کشور	تاطیف فضای برای کار در گردشگری	۳.۵	۴۰
جدی گرفتن صنعت توسط دولت	اهمیت دادن به توسعه صنعت گردشگری	۴.۵	۴۱
وضعیت سیاسی کشور	مسائل سیاسی کشور	۵.۵	۴۲
ایجاد امنیت برای گردشگران	امنیت	۶.۵	۴۳
تصویر کشور در سطح بین الملل	تبليغات منفي عليه ايران	۷.۵	۴۴
وضعیت سیاسی کشورهای همسایه(جنگ و...)	تأثیرات جنگ‌های عراق و افغانستان بر گردشگری ایران	۸.۵	۴۵
تحریم‌های بین المللی	تحریم‌های بین المللی	۹.۵	۴۶
توانمندسازی بخش خصوصی در کشور	واگذاری امور اجرایی به بخش خصوصی	۱.۶	۴۷
طراجی نظام جذب مناسب در بخش خصوصی	تجدد نظر در مشاغل گردشگری و به روز رسانی آنها	۲.۶	۴۸
نگاه تخصصی به صنعت	توجه به مهارت‌ها و دانش‌های موردنیاز صنعت	۳.۶	۴۹
اولویت دادن به فارغ التحصیلان گردشگری در بخش خصوصی	جذب دانش آموخته‌های گردشگری توسط بخش خصوصی	۴.۶	۵۰
افزایش آگاهی جامعه از کارکردهای صنعت گردشگری	توجه به گردشگری به عنوان نیاز	۵.۶	۵۱
افزایش سرمایه گذاری در گردشگری	سرمایه گذاری در گردشگری	۶.۶	۵۲
ایجاد زیرساخت‌های موردنیاز صنعت	نگاه به گردشگری به عنوان حق مردم	۷.۶	۵۳
ایجاد زیرساخت‌های موردنیاز صنعت	زمینه سازی برای رشد گردشگری	۸.۶	۵۴
تدوین قانون جامع گردشگری کشور	قانونگذاری موردنیاز صنعت	۹.۶	۵۵
توانمندسازی بخش خصوصی در کشور	بهدا دادن به بخش خصوصی	۱۰.۶	۵۶
ایجاد امنیت برای گردشگران	امنیت	۱۱.۶	۵۷
طراجی نظام آموزشی مناسب برای صنعت	آموزش نیروهای خاص	۱.۷	۵۸
طراجی نظام آموزشی مناسب برای صنعت	آموزش تخصصی نیرو مناسب با بخش خود	۲.۷	۵۹
طراجی نظام آموزشی مناسب برای صنعت	ارتقاء سطح دانش کارکنان	۳.۷	۶۰
وضعیت نظام آموزش عالی گردشگری در کشور	نظام آموزش عالی	۴.۷	۶۱
میزان اشتغال سطح کشور	اشتغال	۵.۷	۶۲
ایجاد زیرساخت‌های موردنیاز صنعت	فرآهم سازی زیرساخت‌های صنعت	۶.۷	۶۳
ایجاد امنیت برای گردشگران	امنیت	۷.۷	۶۴
ایجاد زیرساخت‌های موردنیاز صنعت	بهداشت	۸.۷	۶۵
کیفیت روابط کشور با دیگر کشورها	سیاست و ارتباط با دیگر کشورها	۹.۷	۶۶
تصویر کشور در سطح بین الملل	تصویر ارائه شده از کشور	۱۰.۷	۶۷
پکارگیری تجربیات موفق دیگر کشورها	استفاده از تجربیات دیگر کشورها	۱۱.۸	۶۸
توانمندسازی بخش خصوصی صنعت	واگذاری امور اجرایی به بخش خصوصی	۲.۸	۶۹
همانگی سازمان‌های درگیر در گردشگری کشور	تلاش در جهت اتصال حلقه‌های اصلی درگیر در گردشگری کشور	۳.۸	۷۰

۷۱	۴.۸	تشکیل اتحادیه جامع گردشگری و واگذاری آن به بخش خصوصی مثل تورسپا ترکیه
۷۲	۵.۸	تاكيد بر ظرفيت هاي كشور مثل گردشگري مذهبی
۷۳	۶.۸	انتقال تجربيات بين بخش خصوصی
۷۴	۷.۸	شرکت در سمینارهای بین المللی
۷۵	۸.۸	داشنن ارتباطات بین المللی
۷۶	۹.۸	داشنن نگاه علمی به صنعت داشتن (و نه فقط سودآوری)
۷۷	۱۰.۸	كار به صورت تخصصی
۷۸	۱۱.۸	رعايت استانداردهای جهانی در صنعت
۷۹	۱۲.۸	استفاده از تجربیات کشورهای دنیا
۸۰	۱۳.۸	فعال کردن سفرها در کشورهای دنیا
۸۱	۱۴.۸	فراهم سازی زیرساختها مثل فرودگاهها
۸۲	۱۵.۸	امنیت کشور
۸۳	۱۶.۸	ایجاد امنیت برای سرمایه گذاران
۸۴	۱۷.۸	روابط سیاسی کشور با دنیا
۸۵	۱۸.۸	استفاده و دعوت از ایرانیان سرمایه گذار ساکن در کشورهای خارجی
۸۶	۱۹.۸	انجام تبلیغات خوب از کشور
۸۷	۲۰.۸	تبییغ در بین متخصصان گردشگری
۸۸	۲۱.۸	شناساندن کشور به دنیا
۸۹	۲۲.۸	تصویر کشور در سطح بین الملل
۹۰	۲۳.۸	تبییغ کشور توسط رسانه‌های بین المللی
۹۱	۲۴.۸	میزان تعاملات با کشورها و مردم دنیا
۹۲	۱.۹	نشان داد بازدههای گردشگری به مردم
۹۳	۲.۹	تلاش در راستای دستیابی به فرهنگ گردشگری
۹۴	۳.۹	توجه به ظرفیت‌های محلی مثل سوغات‌های محلی
۹۵	۴.۹	برنامه‌ریزی جهت جذب ممتازین و فارغ التحصیلان دانشگاهی (مثل ممتازین نفت اما هدفمند)
۹۶	۵.۹	ایجاد مانعیت از توسعه گردشگری اینبه
۹۷	۶.۹	توجه به ماهیت صنعت و نیازهای آن در جذب نیروهای سازمان
۹۸	۷.۹	برقراری ارتقا برای مراکز تربیت کننده نیروی خود مثل دانشگاهها
۹۹	۸.۹	شناسابی مزایای رقابتی خود
۱۰۰	۹.۹	روابط کشور با دیگر کشورها
۱۰۱	۱۰.۹	ترجمیها
۱۰۲	۱۱.۹	عدم ورود هوایی‌های بین المللی به کشور
۱۰۳	۱۲.۹	تصویر ایجاد شده از کشور
۱۰۴	۱.۱۰	رقابتی شدن صنعت
۱۰۵	۲.۱۰	نگاه اقتصادی به صنعت گردشگری
۱۰۶	۱.۱۱	واگذاری امور اجرایی به بخش خصوصی
۱۰۷	۲.۱۱	لحاظ معیارهای شایستگی در جذب افراد
۱۰۸	۳.۱۱	استفاده از فرصت‌های آموزشی بین المللی برای افراد منابع انسانی ذیصلاح (سازمان جهانی گردشگری، یونسکو، اکو و...)
۱۰۹	۴.۱۱	داشنن مدیران عملگرا و فرهیخته
۱۱۰	۵.۱۱	گسترش همکاری با مراکز دانشگاهی

نگاه تخصصی به صنعت	توجه به معیارهای جذب و ماهیت صنعت در جذب نیرو	۶.۱۱	۱۱۱
به روز بودن منابع انسانی صنعت	استفاده از تکنولوژی‌های روز	۷.۱۱	۱۱۲
به روز بودن منابع انسانی صنعت	استفاده از دانش‌های روز	۸.۱۱	۱۱۳
کیفیت روابط کشور با دیگر کشورها	روابط سیاسی با دیگر کشورها	۹.۱۱	۱۱۴
جدی گرفتن صنعت توسط دولت	توجه به گردشگری به عنوان یک بازوی اقتصاد	۱۰.۱۱	۱۱۵
ایجاد تعامل نظام آموزشی گردشگری کشور با دانشگاه‌های پیشرو جهانی	تحکیم روابط و تعامل مراکز دانشگاهی با دانشگاه‌های پیشرو دنیا	۱۱.۱۱	۱۱۶
قوانين حاکم بر صنعت و منابع انسانی آن	وضع قوانین و مقررات جهت استفاده بهینه از منابع انسانی (وضع قوانینی که فارغ التحصیل هر رشته در سازمان مرتبط مشغول شود.) و تعهد به اجرای قوانین	۱۲.۱۱	۱۱۷
ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری در کشور و صنعت	ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری	۱۳.۱۱	۱۱۸
تحریم‌های بین المللی	تحریم‌ها	۱۴.۱۱	۱۱۹
طراحی نظام آموزشی مناسب برای صنعت	فرahlen سازی بسترها آموزش توسط بخش دولتی	۱.۱۲	۱۲۰
توانمندسازی بخش خصوصی صنعت	حمایت جدی از بخش خصوصی	۲.۱۲	۱۲۱
قوانين حاکم بر صنعت و منابع انسانی آن	توجه به مشکلات منابع انسانی صنعت (بیمه، وام‌های مختلف و...)	۳.۱۲	۱۲۲
طراحی نظام جذب مناسب در بخش خصوصی	استخدام بر اساس شایستگی و تخصص	۴.۱۲	۱۲۳
اولویت دادن به جذب فارغ التحصیلان گردشگری در بخش خصوصی	جذب افراد دانشگاهی و یا آموزش دیده	۵.۱۲	۱۲۴
ووضعیت اقتصادی	قرار گرفتن سفر در سبد خانوارها	۶.۱۲	۱۲۵
کیفیت روابط کشور با دیگر کشورها	روابط سیاسی دولتها	۷.۱۲	۱۲۶
ووضعیت اقتصادی مردم	وضعیت اقتصادی مردم	۸.۱۲	۱۲۷
ووضعیت اقتصادی کشور	نرخ تورم	۹.۱۲	۱۲۸
ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز صنعت	فرahlen سازی زیرساخت‌ها	۱۰.۱۲	۱۲۹
تصویر کشور در سطح بین الملل	تبیلیغات منفی درباره کشور	۱۱.۱۲	۱۳۰
قوانين حاکم بر صنعت و منابع انسانی آن	تادوین بهخشنامه مجوز برای استفاده از منابع انسانی با مهارت	۱.۱۳	۱۳۱
ثبات مدیران صنعت	ثبت مدیران	۲.۱۳	۱۳۲
ارتباط با انجمان‌ها	ارتباط با انجمان‌ها	۳.۱۳	۱۳۳
استانداردارسازی ارائه خدمات	استانداردارسازی ارائه خدمات	۴.۱۳	۱۳۴
مفت گرفتن دادن مدارک آموزشی	مفت گرفتن دادن مدارک آموزشی	۵.۱۳	۱۳۵
همکاری با سازمان	همکاری با سازمان	۶.۱۳	۱۳۶
شرکت در نمایشگاه‌های بین المللی	شرکت در نمایشگاه‌های بین المللی	۷.۱۳	۱۳۷
اقتصاد	اقتصاد	۸.۱۳	۱۳۸
اصلاح نظام آموزش عالی گردشگری در کشور	اصلاح نظام آموزش گردشگری در کشور	۹.۱۳	۱۳۹
تبیلیغات منفی	تبیلیغات منفی	۱۰.۱۳	۱۴۰
تحریم‌های بین المللی	تحریم	۱۱.۱۳	۱۴۱
نداشتن برنده خاصی از کشورمان در زمینه گردشگری	نداشتن برنده خاصی از کشورمان در زمینه گردشگری	۱۲.۱۳	۱۴۲
شرکت در نمایشگاه‌های بین المللی	شرکت در نمایشگاه‌های بین المللی	۱۳.۱۳	۱۴۳
داداشتن برنامه برای استفاده از استعدادها	داداشتن برنامه برای استفاده از استعدادها	۱.۱۴	۱۴۴
داداشتن برنامه برای توسعه گردشگری	داداشتن برنامه برای توسعه گردشگری	۲.۱۴	۱۴۵
ثبت مدیران	ثبت مدیران	۳.۱۴	۱۴۶
بهدا دادن به کارکنان آموزش دیده	بهدا دادن به کارکنان آموزش دیده	۴.۱۴	۱۴۷
به کارگیری افراد با تحصیلات مرتبط	به کارگیری افراد با تحصیلات مرتبط	۵.۱۴	۱۴۸
ووضعیت اقتصادی	ووضعیت اقتصادی کشور	۶.۱۴	۱۴۹
تبیلیغات مناسب	تبیلیغات مناسب	۷.۱۴	۱۵۰
ایجاد انگیزش‌های لازم در مردم	ایجاد آگاهی جامعه از کارکردهای صنعت گردشگری	۸.۱۴	۱۵۱

۱۰۲	افرايش زندگي شهرنشيني	۹.۱۴
۱۰۳	تصویر ایجاد شده از کشور	۱۰.۱۴
۱۰۴	تبليغات مثبت ما در خارج	۱۱.۱۴
۱۰۵	شرکت در نمايشگاههای بین المللی	۱۲.۱۴
۱۰۶	ایجاد نگاه سیستمی و تخصصی به صنعت	۱.۱۵
۱۰۷	تلاش در جهت جذب گردشگر خروجی	۲.۱۵
۱۰۸	استفاده از دانش به روز	۳.۱۵
۱۰۹	سلط بر زبان تخصصی توسط بخش خصوصی	۴.۱۵
۱۱۰	درآمد مردم	۵.۱۵
۱۱۱	اگاهی مردم از تاریخ کشور و حوزه‌های گردشگری آن	۶.۱۵
۱۱۲	قرار دادن سفر در سبد خانوارها	۷.۱۵
۱۱۳	تصویر ایجاد شده از کشور	۸.۱۵
۱۱۴	وجود ارده برای جذب توریست بین المللی	۹.۱۵
۱۱۵	تبليغات کافی در سطح جهانی و رسانه‌های بین المللی	۱۰.۱۵
۱۱۶	اگاه نمودن مردم جهان از ایران	۱۱.۱۵
۱۱۷	فعال نمودن سفارتخانه‌ها در جذب توریست	۱۲.۱۵
۱۱۸	اشتبايان مدیران با صنعت	۱.۱۶
۱۱۹	داشتن نگاه تخصصی به صنعت	۲.۱۶
۱۲۰	وجود برنامه‌های جامع و بلندمدت در سازمان	۳.۱۶
۱۲۱	اختصاص بودجه کافی به آموزش	۴.۱۶
۱۲۲	ایجاد مراکزی برای جذب نخبگان مثل پژوهشگاه	۵.۱۶
۱۲۳	ارتباط با دانشگاه‌ها و مراکز علمی	۶.۱۶
۱۲۴	پیشنهاد بیار و موضوع به دانشگاهها	۷.۱۶
۱۲۵	تخصصی بودن بخش خصوصی	۸.۱۶
۱۲۶	بکارگیری دانش‌های روز	۹.۱۶
۱۲۷	شرکت هدفمند در نمايشگاههای بین المللی	۱۰.۱۶
۱۲۸	فرهنگ سازی بین مردم	۱۱.۱۶
۱۲۹	اقتصاد	۱۲.۱۶
۱۳۰	توزيع مستقیم منافع گردشگری	۱۳.۱۶
۱۳۱	زیرساختها	۱۴.۱۶
۱۳۲	امنیت	۱۵.۱۶

پس از شناسایی گروههای مختلف موجود در بین مفاهیم در مرحله چهارم اقدام به دسته بندهی هر یک از گروهها در دو دسته فرعی و اصلی شده است که نتایج این مرحله در جدول ۲ ارائه شده است نکته قابل ذکر اینکه در مرحله قبل سعی شده بود با افراد در سطوح مختلف مرتبط با صنعت مصاحبه گردد از این رو در دسته‌بندهی نیز بر این مبنای عمل شده است:

جدول ۳: عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی صنعت گردشگری کشور

ردیف	گروه	دسته فرعی	دسته اصلی
۱	طرح ریزی برنامه‌استراتژیک و جامع صنعت گردشگری	بخش دولتی	درون صنعت
۲	فرامه سازی امکان جذب ممتازین دانشگاهی در صنعت	بخش دولتی	درون صنعت
۳	طراحی نظام آموزشی مناسب برای صنعت	بخش دولتی	درون صنعت
۴	طراحی نظام جذب مناسب در بخش خصوصی	بخش خصوصی	درون صنعت
۵	طراحی نظام مدیریت استعدادهای صنعت	بخش دولتی	درون صنعت
۶	ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز صنعت	سطح ملی	برون صنعت
۷	توانمندسازی بخش خصوصی در کشور	سطح ملی	برون صنعت
۸	ایجاد امنیت برای گردشگران	سطح ملی	برون صنعت
۹	افزایش سرمایه گذاری در صنعت	سطح ملی	برون صنعت
۱۰	انجام بازاریابی بین المللی برای صنعت	سطح بین المللی	برون صنعت
۱۱	تصویر کشور در سطح بین الملل	سطح بین المللی	برون صنعت
۱۲	رعايت استاندارهای جهانی در صنعت	بخش دولتی	درون صنعت
۱۳	وجود رقابت در بخش خصوصی صنعت	بخش خصوصی	درون صنعت
۱۴	کیفیت مدیریت در بخش خصوصی صنعت	بخش خصوصی	درون صنعت
۱۵	وضعیت سیاسی کشورهای همسایه (جیگ و...)	سطح بین المللی	برون صنعت
۱۶	استفاده از اسانید تخصصی در صنعت	بخش دولتی	درون صنعت
۱۷	افزایش تعاملات بخش خصوصی با صنعت گردشگری جهان	بخش خصوصی	درون صنعت
۱۸	جدای گرفتن صنعت توسط دولت	سطح ملی	برون صنعت
۱۹	وضعیت اقتصادی کشور	سطح ملی	برون صنعت
۲۰	وضعیت نظام آموزش عالی گردشگری در کشور	سطح ملی	برون صنعت
۲۱	کیفیت روابط کشور با دیگر کشورها	سطح ملی	برون صنعت
۲۲	میزان انتصابات سیاسی در صنعت	بخش دولتی	درون صنعت
۲۳	وضعیت نگهدارش شتاب انسانی	بخش خصوصی	درون صنعت
۲۴	تکنولوژی سازمان	بخش دولتی	درون صنعت
۲۵	میزان هزینه‌های گردشگری کشور	سطح ملی	برون صنعت
۲۶	قواین حاکم بر صنعت و منابع انسانی آن	بخش دولتی	درون صنعت
۲۷	ایجاد فرهنگ مورد نیاز صنعت گردشگری در کشور	سطح ملی	برون صنعت
۲۸	وضعیت سیاسی کشور	سطح ملی	برون صنعت
۲۹	تحریم‌های بین المللی	سطح بین المللی	برون صنعت
۳۰	نگاه تخصصی به صنعت	بخش خصوصی	درون صنعت
۳۱	اولویت دادن به فارغ التحصیلان گردشگری در بخش خصوصی	بخش خصوصی	درون صنعت
۳۲	افزایش آگاهی جامعه از کارکردهای صنعت گردشگری	سطح ملی	برون صنعت
۳۳	تدوین قانون جامع گردشگری کشور	بخش دولتی	درون صنعت
۳۴	میزان اشتغال سطح کشور	سطح ملی	برون صنعت
۳۵	بکارگیری تجربیات موفق دیگر کشورها	بخش دولتی	درون صنعت
۳۶	هماهنگی سازمان‌های درگیر در گردشگری کشور	سطح ملی	برون صنعت
۳۷	شناسایی انواع گردشگری مناسب با کشور	بخش دولتی	درون صنعت
۳۸	وجود نظام مدیریت داشت در صنعت	بخش دولتی	درون صنعت
۳۹	ایجاد امنیت سرمایه گذاری در کشور و صنعت	سطح ملی	برون صنعت
۴۰	توجه به ظرفیت‌های محلی مناسب با صنعت گردشگری کشور	بخش دولتی	درون صنعت
۴۱	فرامه سازی امکان جذب ممتازین دانشگاهی در صنعت	بخش دولتی	درون صنعت
۴۲	تعامل مناسب صنعت با مراکز آموزشی کشور	بخش دولتی	درون صنعت
۴۳	نگاه اقتصادی به صنعت گردشگری	سطح ملی	برون صنعت

۲۱۵ تبیین عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک

درون صنعت	بخش دولتی	استفاده از فرصت‌های آموزشی بین‌المللی جهت پرورش منابع انسانی	۴۴
درون صنعت	بخش خصوصی	به روز بودن منابع انسانی صنعت	۴۵
برون صنعت	سطح ملی	ایجاد تعامل نظام آموزشی گردشگری کشور با دانشگاه‌های پیشوای جهانی	۴۶
درون صنعت	بخش دولتی	ثبات مدیران صنعت	۴۷
درون صنعت	بخش دولتی	تعامل مناسب بخش خصوصی با بخش دولتی صنعت	۴۸

در مرحله پنجم و پایانی پژوهش نتایج حاصله از پژوهش به صورت مدل زیر ترسیم گردیده است:

جدول ۴: مدل تبیینی عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی صنعت گردشگری کشور

ردیف	عنوان	درون صنعت	بخش دولتی	استراتژیک سرمایه انسانی
۱	طرح‌ریزی برنامه‌استراتژیک و جامع صنعت گردشگری			
۲	فرآهم سازی امکان جذب ممتازین دانشگاهی در صنعت			
۳	طراحی نظام آموزشی مناسب برای صنعت			
۴	طراحی نظام مدیریت استعدادهای صنعت			
۵	رعایت استاندارهای جهانی در صنعت			
۶	استفاده از اساتید تخصصی در صنعت			
۷	میزان انتسابات سیاسی در صنعت			
۸	تکنولوژی سازمان			
۹	قوانين حاکم بر صنعت و منابع انسانی آن			
۱۰	تدوین قانون جامع گردشگری کشور			
۱۱	بکارگیری تجربیات موفق دیگر کشورها			
۱۲	شناസایی انواع گردشگری متناسب با کشور			
۱۳	وجود نظام مدیریت داشن در صنعت			
۱۴	توجه به ظرفیت‌های محلی متناسب با صنعت گردشگری کشور			
۱۵	فرآهم سازی امکان جذب ممتازین دانشگاهی در صنعت			
۱۶	تعامل مناسب صنعت با مراکز آموزشی کشور			
۱۷	استفاده از فرصت‌های آموزشی بین‌المللی جهت پرورش منابع انسانی			
۱۸	ثبات مدیران صنعت			
۱۹	تعامل مناسب بخش خصوصی با بخش دولتی صنعت			
۲۰	طراحی نظام جذب مناسب در بخش خصوصی			
۲۱	وجود رقابت در بخش خصوصی صنعت			
۲۲	کیفیت مدیریت در بخش خصوصی صنعت			
۲۳	وضعیت نگهداری منابع انسانی			
۲۴	نگاه تخصصی به صنعت			
۲۵	اولویت دادن به فارغ التحصیلان گردشگری در بخش خصوصی			
۲۶	به روز بودن منابع انسانی صنعت			
۲۷	افزایش تعاملات بخش خصوصی با صنعت گردشگری جهان			
۲۸	وضعیت سیاسی کشور			
۲۹	میزان هزینه‌های گردشگری کشور			
۳۰	افزایش آگاهی جامعه از کارکردهای صنعت گردشگری			
۳۱	میزان اشتغال سطح کشور			
۳۲	هماهنگی سازمان‌های در دیگر در گردشگری کشور			
۳۳	ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری در کشور و صنعت			
۳۴	نگاه اقتصادی به صنعت گردشگری			
۳۵	ایجاد تعامل نظام آموزشی گردشگری کشور با دانشگاه‌های پیشوای جهانی			
۳۶	ایجاد فرهنگ موردنیاز صنعت گردشگری در کشور			
۳۷	کیفیت روابط کشور با دیگر کشورها			

جذی گرفتن صنعت توسط دولت			۴۸
وضعیت اقتصادی کشور			۴۹
وضعیت نظام آموزش عالی گردشگری در کشور			۴۰
ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز صنعت			۴۱
توانمندسازی بخش خصوصی در کشور			۴۲
ایجاد امنیت برای گردشگران			۴۳
افزایش سرمایه گذاری در صنعت			۴۴
انجام بازاریابی بین المللی برای صنعت	سطح بین المللی		۴۵
تصویر کشور در سطح بین الملل			۴۶
وضعیت سیاسی کشورهای همسایه (جنگ و...)			۴۷
تحریمهای بین المللی			۴۸

بخش دوم: نتایج کمی بر اساس روش پیمایشی

در بخش دوم پژوهش از طریق روش پیمایشی اقدام به بررسی نتایج حاصله از تحلیل محتوای صورت گرفته در مرحله اول شده است اما قبل از انجام آزمون‌های مرتبط درخصوص معتبر بودن عوامل‌های ارائه شده برای صنعت گردشگری کشور، به بررسی روایی سازه با استفاده از تحلیل عاملی تاییدی و نشان دادن نحوه توزیع داده‌ها با استفاده از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف پرداخته شده است.

سؤال اساسی مطرح شده این است که آیا این مدل اندازه گیری؛ مدل اندازه گیری مناسبی برای بررسی عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی صنعت گردشگری ایران است؟ برای پاسخ به این پرسش بایستی آماره

χ^2 و سایر معیارهای مناسب بودن برآش مدل مورد بررسی قرار گیرد.

$$\chi^2 = ۳۰۹۰ \text{ و } df = ۱۲۶ \text{ و } p - Value = ۰.۰۰۰$$

Goodness of Fit Index (GFI) = ۰.۹۸

Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI) = ۰.۹۵

با نگاهی با نتایج خروجی لیزرل متوجه می‌شویم که مدل اندازه گیری عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی صنعت گردشگری ایران مدل مناسبی است چون که مقدار کای دو به DF کوچکتر از ۳ بوده و مقدار GFI و AGFI بالای ۰.۹۰ درصد است. با توجه به خروجی مدل در حالت معنی‌داری و با توجه به بار عاملی تمام سوالات که بزرگتر از ۰.۳ می‌باشد بنابراین از تمام سوالات در آزمون فرضیات استفاده می‌شود.

آزمون نرمال بودن (کولموگروف اسمیرنوف) برای عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی صنعت گردشگری ایران

برای این آزمون هر یک از فرضیات ما به شرح ذیل می‌باشد:

H0: داده‌ها نرمال است (داده‌ها از جامعه نرمال آمده‌اند)

H1: داده‌ها نرمال نیست (داده‌ها از جامعه نرمال نیامده‌اند)

اگر مقدار سطح معنی‌داری بزرگتر از مقدار خطأ (۰.۰۵) باشد فرض صفر را نتیجه می‌گیریم و در صورتی که مقدار سطح معنی‌داری کوچکتر از خطأ (۰.۰۵) باشد فرض یک را نتیجه می‌گیریم.

جدول ۵: نتایج آزمون کولموگروف اسمیرنوف عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی صنعت گردشگری ایران

متغیر	سطح معنی داری	مقدار خطا	تایید فرضیه	نتیجه گیری
صنعت گردشگری ایران	.207	.005	Ho	نرمال است

چون مقدار سطح معنی داری برابر ۰۰۷ و بزرگتر از مقدار خطا (۰۰۵) می‌باشد پس فرض صفر را نتیجه می‌گیریم یعنی مدل عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی صنعت گردشگری ایران نرمال می‌باشد. تجزیه و تحلیل معنی‌داری عامل مورد نظر از عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی صنعت گردشگری ایران

برای این آزمون هر یک از فرضیات ما به شرح ذیل می‌باشند:

عامل مورد نظر از عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی صنعت گردشگری نمی‌باشد: H0

عامل مورد نظر از عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی صنعت گردشگری می‌باشد: H1

جدول ۶: میانگین و انحراف معیار عامل مورد نظر از عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی صنعت گردشگری کشور

One-Sample Statistics	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
فراهم سازی امکان جذب ممتازین دانشگاهی در صنعت	175	4.1829	.76620	.05792
قوانين حاکم بر صنعت و منابع انسانی آن	175	3.9486	.68873	.05206
طراحی نظام آموزشی مناسب برای صنعت	175	4.2057	.70546	.05333
طراحی نظام مدیریت استعدادهای صنعت	175	4.2914	.64388	.04867
رعایت استاندارهای جهانی در صنعت	175	4.3600	.67942	.05136
استفاده از استاندارهای جهانی در صنعت	175	4.3371	.79910	.06041
میزان انتسابات سیاسی در صنعت	175	3.8057	1.17296	.08867
تکنولوژی سازمان (استفاده از فناوری اطلاعات و...)	175	4.1314	.78043	.05899
طرح ریزی برنامه‌استراتژیک و جامع صنعت گردشگری	175	4.1543	.73043	.05522
تدوین قانون جامع گردشگری کشور	175	4.2229	.77426	.05853
به کارگیری تجربیات موفق دیگر کشورها	175	4.4514	.70848	.05356
شناسایی انواع گردشگری متناسب با کشور	175	4.4114	.63598	.04808
وجود نظام مدیریت داشت در صنعت	175	4.0171	.73088	.05525
توجه به ظرفیت‌های محلی متناسب با صنعت گردشگری کشور	175	4.3714	.69007	.05216
فراهم سازی امکان جذب نخبگان صنعت‌های مرتبط در صنعت گردشگری	175	4.1086	.74640	.05642
تعامل مناسب صنعت با مراکز آموزشی کشور	175	4.0914	.71333	.05392
استفاده از فرصت‌های آموزشی بین‌المللی جهت پرورش منابع انسانی	175	4.3886	.65027	.04916
ثبات مدیران صنعت	175	4.2857	.91512	.06918
تعامل مناسب بخش خصوصی با بخش دولتی صنعت	175	4.1543	.83334	.06299
میزان توافق با دسته بندی ۹ عامل فوق در ذیل عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی مرتبط با بخش دولتی صنعت	175	4.0629	.68778	.05199
طراحی نظام جذب مناسب در بخش خصوصی	175	4.2514	.62024	.04689
وجود رقابت در بخش خصوصی صنعت	175	4.1886	.64673	.04889
کیفیت مدیریت در بخش خصوصی صنعت	175	4.1943	.70871	.05357
وضعیت نگهداری منابع انسانی	175	4.1543	.67311	.05088

نگاه تخصصی به صنعت	175	4.3029	.65631	.04961
اولویت دادن به فارغ‌التحصیلان گردشگری در بخش خصوصی	175	4.3312	.67964	.05373
به روز بودن منابع انسانی صنعت	۱۷۵	4.1875	.68394	.05407
افزایش تعاملات بخش خصوصی با صنعت گردشگری جهان	۱۷۵	4.2188	.76620	.06057
میزان توافق با دسته بندي ۸ عامل فوق در ذيل عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی مرتبط با بخش خصوصی صنعت	175	4.0114	.67797	.05125
وضعیت سیاسی کشور	175	4.1829	1.00043	.07563
میزان هزینه‌های گردشگری کشور	175	3.9486	.87276	.06597
افزایش آگاهی جامعه از کارکردهای صنعت گردشگری	175	4.2743	.68159	.05152
میزان اشتغال سطح کشور	175	4.2743	.59129	.04470
همانگی سازمان‌های درگیر در گردشگری کشور	175	4.1600	.71727	.05422
ایجاد امنیت سرمایه گذاری در کشور و صنعت	175	4.4857	.69363	.05243
نگاه اقتصادی به صنعت گردشگری	175	4.2914	.70359	.05319
ایجاد تعامل نظام آموزشی گردشگری کشور با دانشگاه‌های پیشرو جهانی	175	4.2286	.71461	.05402
ایجاد فرهنگ موردنیاز صنعت گردشگری در کشور	175	4.2514	.74640	.05642
کیفیت روابط کشور با دیگر کشورها	175	4.4571	.67564	.05107
جدی گرفتن صنعت توسط دولت	175	4.6000	.56731	.04288
وضعیت اقتصادی کشور	175	4.3257	.80385	.06077
وضعیت نظام آموزش عالی گردشگری در کشور	175	4.0571	.89516	.06767
ایجاد زیرساخت‌های موردنیاز صنعت	175	4.2171	.73402	.05549
توانمندسازی بخش خصوصی در کشور	175	4.2914	.79560	.06014
ایجاد امنیت برای گردشگران	175	4.4457	.79233	.05989
افزایش سرمایه گذاری در صنعت	175	4.4914	.56598	.04278
میزان توافق با دسته بندي ۱۷ عامل فوق در ذيل عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی مرتبط با سطح ملی	175	4.1600	.68447	.05174
انجام بازاریابی بین‌المللی برای صنعت	175	4.5029	.57610	.04355
تصویر کشور در سطح بین‌الملل	175	4.4800	.65073	.04919
وضعیت سیاسی کشورهای همسایه(جنگ و...)	175	4.2514	.72293	.05465
تحریمهای بین‌المللی	175	4.3143	.74938	.05665
میزان توافق با دسته بندي ۴ عامل فوق در ذيل عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی مرتبط با سطح بین‌المللی	175	4.2629	.65174	.04927

۲۱۹ چیزین عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک ...

جدول ۷: نتایج آزمون T

One-Sample Test						
	Test Value = 3					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
فرآهم سازی امکان جذب ممتازین دانشگاهی در صنعت	20.423	174	.000	1.18286	1.0685	1.2972
قوانين حاکم بر صنعت و منابع انسانی آن	18.220	174	.000	.94857	.8458	1.0513
طراحی نظام آموزشی مناسب برای صنعت	22.610	174	.000	1.20571	1.1005	1.3110
طراحی نظام مدیریت استعدادهای صنعت	26.533	174	.000	1.29143	1.1954	1.3875
رعایت استاندارهای جهانی در صنعت	26.480	174	.000	1.36000	1.2586	1.4614
استفاده از اساتید تخصصی در صنعت	22.136	174	.000	1.33714	1.2179	1.4564
میزان انتسابات سیاسی در صنعت	9.087	174	.000	.80571	.6307	.9807
تکنولوژی سازمان(استفاده از فناوری اطلاعات و....)	19.179	174	.000	1.13143	1.0150	1.2479
طرح‌ریزی برنامه استراتژیک و جامع صنعت گردشگری	20.905	174	.000	1.15429	1.0453	1.2633
تدوین قانون جامع گردشگری کشور	20.893	174	.000	1.22286	1.1073	1.3384
به کارگیری تجربیات موفق دیگر کشورها	27.101	174	.000	1.45143	1.3457	1.5571
شناسایی انواع گردشگری مناسب با کشور	29.359	174	.000	1.41143	1.3165	1.5063
وجود نظام مدیریت دانش در صنعت	18.410	174	.000	1.01714	.9081	1.1262
توجه به ظرفیت‌های محلی مناسب با صنعت گردشگری کشور	26.291	174	.000	1.37143	1.2685	1.4744
فرآهم سازی امکان جذب نخبگان صنعت‌های مرتبط در صنعت گردشگری	19.648	174	.000	1.10857	.9972	1.2199
تعامل مناسب صنعت با مراکز آموزشی کشور	20.241	174	.000	1.09143	.9850	1.1979
استفاده از فرصت‌های آموزشی بین‌المللی جهت پرورش منابع انسانی	28.248	174	.000	1.38857	1.2916	1.4856
ثبت مدیران صنعت	18.586	174	.000	1.28571	1.1492	1.4222
تعامل مناسب بخش خصوصی با بخش دولتی صنعت	18.324	174	.000	1.15429	1.0300	1.2786
میزان توافق با دسته بندی ۱۹ عامل فوق در ذیل عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی مرتبط با بخش دولتی صنعت	20.443	174	.000	1.06286	.9602	1.1655
طراحی نظام جذب مناسب در بخش خصوصی	26.691	174	.000	1.25143	1.1589	1.3440
وجود رقابت در بخش خصوصی صنعت	24.312	174	.000	1.18857	1.0921	1.2851
کیفیت مدیریت در بخش خصوصی صنعت	22.293	174	.000	1.19429	1.0885	1.3000
وضعیت نگهدارش منابع انسانی	22.686	174	.000	1.15429	1.0539	1.2547
نگاه تخصصی به صنعت	26.261	174	.000	1.30286	1.2049	1.4008
اولویت دادن به فارغ‌التحصیلان گردشگری در بخش خصوصی	24.777	۱۷۴	.000	1.33125	1.2251	1.4374
به روز بودن منابع انسانی صنعت	21.962	۱۷۴	.000	1.18750	1.0807	1.2943

افزایش تعاملات بخش خصوصی با صنعت گردشگری جهان	20.120	۱۷۴	.000	1.21875	1.0991	1.3384
میزان توازن با دسته بندی ۸ عامل فوق در ذیل عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی مرتبط با بخش خصوصی صنعت	19.735	۱۷۴	.000	1.01143	.9103	1.1126
وضعیت سیاسی کشور	15.641	۱۷۴	.000	1.18286	1.0336	1.3321
میزان هزینه‌های گردشگری کشور	14.378	۱۷۴	.000	.94857	.8184	1.0788
افزایش آگاهی جامعه از کارکردهای صنعت گردشگری	24.732	۱۷۴	.000	1.27429	1.1726	1.3760
میزان اشتغال سطح کشور	28.509	۱۷۴	.000	1.27429	1.1861	1.3625
هماهنگی سازمان‌های در گیر در گردشگری کشور	21.394	۱۷۴	.000	1.16000	1.0530	1.2670
ایجاد امنیت سرمایه گذاری در کشور و صنعت	28.335	۱۷۴	.000	1.48571	1.3822	1.5892
نگاه اقتصادی به صنعت گردشگری	24.281	۱۷۴	.000	1.29143	1.1865	1.3964
ایجاد تعامل نظام آموزشی گردشگری کشور با دانشگاه‌های پیشرو جهانی	22.743	۱۷۴	.000	1.22857	1.1220	1.3352
ایجاد فرهنگ مورد نیاز صنعت گردشگری در کشور	22.180	۱۷۴	.000	1.25143	1.1401	1.3628
کیفیت روابط کشور با دیگر کشورها	28.530	۱۷۴	.000	1.45714	1.3563	1.5579
جدی گرفتن صنعت توسط دولت	37.310	۱۷۴	.000	1.60000	1.5154	1.6846
وضعیت اقتصادی کشور	21.817	۱۷۴	.000	1.32571	1.2058	1.4456
وضعیت نظام آموزش عالی گردشگری در کشور	15.623	۱۷۴	.000	1.05714	.9236	1.1907
ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز صنعت	21.936	۱۷۴	.000	1.21714	1.1076	1.3267
توانمندسازی بخش خصوصی در کشور	21.473	۱۷۴	.000	1.29143	1.1727	1.4101
ایجاد امنیت برای گردشگران	24.138	۱۷۴	.000	1.44571	1.3275	1.5639
افزایش سرمایه گذاری در صنعت	34.860	۱۷۴	.000	1.49143	1.4070	1.5759
میزان توازن با دسته بندی ۱۷ عامل فوق در ذیل عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی مرتبط با سطح ملی	22.419	۱۷۴	.000	1.16000	1.0579	1.2621
انجام بازاریابی بین‌المللی برای صنعت	34.510	۱۷۴	.000	1.50286	1.4169	1.5888
تصویر کشور در سطح بین‌الملل	30.087	۱۷۴	.000	1.48000	1.3829	1.5771
وضعیت سیاسی کشورهای همسایه (جنگ و...)	22.900	۱۷۴	.000	1.25143	1.1436	1.3593
تحريم‌های بین‌المللی	23.201	۱۷۴	.000	1.31429	1.2025	1.4261
میزان توازن با دسته بندی ۴ عامل فوق در ذیل عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی مرتبط با سطح بین‌المللی	25.633	۱۷۴	.000	1.26286	1.1656	1.3601

با توجه به دو جدول بالا سطح معنی داری همه شاخص‌ها ($0/000$) کوچکتر از میزان خطای $0/05$ می‌باشد،

بنابراین فرض صفر برای تمام شاخص‌ها رد شده و فرض مقابل تایید می‌شود. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که در سطح اطمینان ۹۵ درصد تمامی شاخص‌های ذکر شده در مدل باقی می‌مانند.

با توجه به نتایج به دست آمده مدل زیر را به عنوان مدل مورد نظر از عوامل موثر بر برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی صنعت گردشگری کشور ارائه نمود.

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه مدل استخراجی می‌توان هر یک از عوامل بدست آمده را می‌توان به شرح ذیل تبیین نمود:

الف) بخش دولتی صنعت

در بخش دولتی صنعت عوامل ذیل احصاء گردیده است:

﴿ طرح‌ریزی برنامه‌استراتژیک و جامع صنعت گردشگری: طرح‌ریزی برنامه‌ریزی استراتژیک و جامع صنعت موجب حرکت هدفمند صنعت در راستای دستیابی به اهداف خود در آفق ۱۴۰۴ و همچنین رونق صنعت گردیده که این امر موجب ارتقاء جایگاه صنعت در جامعه و در نتیجه توجه و جذب بیشتر نخبگان و افراد مستعد جامعه به این صنعت خواهد گردید.

﴿ فراهم سازی امکان جذب ممتازین دانشگاهی در صنعت: فراهم سازی امکان جذب ممتازین دانشگاهی از طریق ایجاد فرصت‌های آموزشی، جذاب نمودن حقوق و مزایای صنعت و... اگر همراه با برگزاری آموزش‌های کاربردی برای آنان شود برای صنعت بسیار سودمند بوده و موجب افزایش تعداد افراد مستعد موجود در صنعت خواهد گردید.

﴿ طراحی نظام آموزشی مناسب برای صنعت: برخورداری صنعت از نظام آموزشی مطلوب هم می‌تواند در گسترش مهارت‌های مورد نیاز صنعت در سطح جامعه و ارتقاء سطح کارکنان صنعت گردیده و آنها را به سمت مستعد شدن در صنعت یاری کرده و هم می‌تواند در جذب افراد مستعد بالقوه به صنعت و بالفعل شدن استعداد آنها مفید باشد.

﴿ طراحی نظام مدیریت استعدادهای صنعت: طراحی نظام مدیریت استعدادها مهمترین عاملی است که می‌تواند بر روی جذب و حفظ افراد مستعد در صنعت و بخش دولتی آن تاثیر گذار باشد. چرا که در نظام مدیریت استعداد افراد دارای استعداد بالقوه شناسایی شده و فرایندهای توسعه ای مناسب بر روی آنها انجام و نظام نگهداشت مناسب جهت حفظ و انگیزش این افراد در صنعت طراحی می‌گردد.

﴿ رعایت استاندارهای جهانی در صنعت: رعایت استانداردها در صنعت موجب افزایش کیفیت منابع انسانی صنعت و حرکت آنها به سمت تبدیل به افراد مستعد می‌گردد.

﴿ استفاده از اساتید تخصصی در صنعت: استفاده از اساتید تخصصی و دارای تحصیلات کاملاً مرتبط در صنعت موجب ارتقاء وضعیت آموزشی و پژوهشی صنعت و گسترش سطح دانش در دانشگاهها و فعالان صنعت گردیده و موجبات جذب افراد دانشی‌تر به صنعت را فراهم می‌سازد.

﴿ میزان انتصابات سیاسی در صنعت: هر چه که انتصابات سیاسی در صنعت و به ویژه بخش دولتی آن بیشتر باشد این امر موجب نارضایتی افراد مستعد از صنعت و عدم رعایت نظام شایسته سalarی در آن گردیده و انگیزه ورود افراد مستعد به صنعت را نیز کاهش می‌دهد.

﴿ تکنولوژی سازمان: هر چه که سطح تکنولوژی مورد استفاده بخش دولتی صنعت بالاتر باشد به تبع موجب جذب افراد کیفی تر به این بخش و یا ارتقاء سطح کیفی کارکنان آن می‌گردد.

﴿ قوانین حاکم بر صنعت و منابع انسانی آن: چنانچه قوانین حاکم بر صنعت و به ویژه بخش دولتی آن تناسب بیشتری با جذب افراد مستعد(به طور مثال اعطاء تسهیلات به این افراد و...) داشته باشد طبیتاً جذب افراد مستعد در صنعت افزایش خواهد یافت.

﴿ تدوین قانون جامع گردشگری کشور: تدوین قانون جامع گردشگری موجب عدم تداخل وظایف سازمان‌های درگیر در صنعت، افزایش هماهنگی بین آنها و برطرف شدن بسیاری از موانع توسعه صنعت و در نتیجه رشد و توسعه صنعت می‌گردد که این امر موجبات جذب سرمایه و افراد کیفی و مستعد در صنعت را فراهم می‌سازد.

﴿ بکارگیری تجربیات موفق دیگر کشورها: استفاده از تجربیات موفق دیگر کشورها پیرامون راهکارهای توسعه صنعت و همچنین شیوه جذب افراد مستعد به صنعت می‌تواند در جذب این افراد در داخل کشور به صنعت نیز مفید باشد.

﴿ شناسایی انواع گردشگری متناسب با کشور: شناسایی دقیق گردشگری متناسب با کشور و سرمایه گذاری کافی بر روی آن موجب رشد و توسعه صنعت و تخصصی شدن نگاه به صنعت گردیده که این امر می‌تواند در جذب افراد مستعد به صنعت متمرثمر باشد.

﴿ وجود نظام مدیریت دانش در صنعت: وجود نظام مدیریت دانش در صنعت موجب خلق و ترویج دانش و در نتیجه رشد و ارتقاء سطح کیفی منابع انسانی صنعت و تبدیل آنها به افراد مستعد می‌گردد.

﴿ توجه به ظرفیت‌های محلی متناسب با صنعت گردشگری کشور: توجه به ظرفیت‌های محلی موجب رشد و توسعه هر چه بیشتر صنعت در کشور و در نتیجه جذب افراد مستعد به صنعت می‌گردد.

﴿ تعامل مناسب صنعت با مراکز آموزشی کشور: تعامل مطلوب صنعت با مراکز آموزشی کشور موجب رشد و ارتقاء دانش منابع انسانی آن و کیفی تر شدن آنها و در نتیجه تبدیل آنها به افراد مستعد می‌گردد.

﴿ استفاده از فرصت‌های آموزشی بین المللی جهت پرورش منابع انسانی: استفاده از فرصت‌های آموزشی بین المللی موجب رشد و ارتقاء منابع انسانی صنعت و اخذ دانش و تجربیات روز دنیا گردیده که این امر می‌تواند در ارتقاء این منابع انسانی و تبدیل آنها به استعداد بسیار مفید باشد.

﴿ ثبات مدیران صنعت: ثبات مدیران موجب حرکت آنها به سمت و سوی کارهای زیربنایی و در نتیجه رشد و توسعه صنعت و همچنین موجبات جذب افراد مستعد به صنعت را فراهم می‌سازد.

﴿ تعامل مناسب بخش خصوصی با بخش دولتی صنعت: تعامل این دو بخش هم می‌تواند موجب رشد و توسعه صنعت و هم می‌تواند افزایش دهنده انگیزه ورود به صنعت در افراد مستعد جامعه گردد.

ب) بخش خصوصی صنعت

در بخش خصوصی صنعت عوامل ذیل احصاء گردیده است:

﴿ طراحی نظام جذب مناسب در بخش خصوصی: طراحی نظام جذب مطلوب و منطبق بر معیارهای متناسب با صنعت و همچنین وجود نظام شایسته سalarane موجب جذب افراد کیفی تر و مستعدتر در صنعت می‌گردد.

﴿ وجود رقابت در بخش خصوصی صنعت: رقابت در صنعت موجب ارتقاء سطح کیفیت خدمات ارائه شده و به تبع آن رفایش کیفیت منابع انسانی صنعت و تبدیل آنها به افراد مستعد می‌گردد.

﴿ کیفیت مدیریت در بخش خصوصی صنعت: هر چه که کیفیت مدیریت مطلوبتر باشد این امر موجب سرمایه‌گذاری بیشتر بر روی منابع انسانی و ارتقاء سطح منابع انسانی صنعت می‌گردد.

﴿ وضعیت نگهداشت منابع انسانی: هر چه که وضعیت نگهداشت منابع انسانی از حیث حقوق و دستمزد، مزايا و... مطلوبتر باشد تمایل افراد مستعد به جذب در صنعت افزایش می‌یابد.

﴿ نگاه تخصصی به صنعت: وجود نگاه تخصصی به صنعت هم از سوی مدیران کشور و هم از سوی فعالان آن موجب خواهد گردید که افراد متخصص و دارای مهارت و تحصیلات مرتبط جذب صنعت گردند که این امر موجب افزایش نیروهای مستعد در صنعت خواهد گردید.

﴿ اولویت دادن به فارغ التحصیلان گردشگری در بخش خصوصی: اولویت دادن به دادن به فارغ التحصیلان رشته‌های گردشگری در واقع اولویت دادن به جذب افراد با دانش در صنعت است که اگر در کنار برگزاری آموزش‌های کاربردی برای آنها قرار گیرد در افزایش تعداد افراد مستعد حاضر در صنعت بسیار مفید خواهد بود.

﴿ به روز بودن منابع انسانی صنعت: به روز بودن منابع انسانی موجب ارتقای دانش و مهارت‌های آنان و در واقع تبدیل آنها به نیروهای کیفی و مستعد می‌گردد.

﴿ افزایش تعاملات بخش خصوصی با صنعت گردشگری جهان: هر چه که این تعامل بیشتر باشد در واقع مهارت و دانش منابع انسانی افزایش یافته و احتمال تبدیل آنها به نیروهای مستعد و با کیفیت افزایش می‌یابد.

ج) بخش ملی برونو صنعتی

در بخش ملی عوامل ذیل احصاء گردیده است:

﴿ وضعیت سیاسی کشور و کیفیت روابط کشور با دیگر کشورها: هر چه وضعیت سیاسی کشور دارای ثبات بیشتری بوده و روابط کشور با دیگر کشورها در وضعیت مطلوبتری قرار داشته باشد گردشگری کشور رونق بیشتری یافته و در نتیجه افراد مستعد بیشتری جذب صنعت می‌گردد.

﴿ میزان هزینه‌های گردشگری کشور: کاهش هزینه‌های گردشگری موجب رونق بیشتر صنعت و در نتیجه جذب افراد مستعد بیشتری به صنعت می‌گردد.

﴿ ایجاد فرهنگ مورد نیاز صنعت گردشگری در کشور و افزایش آگاهی جامعه از کارکردهای صنعت گردشگری: ایجاد فرهنگ مورد نیاز صنعت در کشور و افزایش آگاهی جامعه از کارکردهای صنعت گردشگری موجب رشد تمایل افراد جامعه به جذب در صنعت و همچنین رونق صنعت و در نتیجه ورود افراد مستعد به صنعت می‌گردد.

﴿ میزان اشتغال سطح کشور: هر چه میزان اشتغال در کشور بالاتر باشد تمایل افراد جامعه و نیروی کار آن به جذب در صنعت‌هایی همانند گردشگری که هنوز از جایگاه مناسبی در کشور برخوردار نیست کاهش یافته و در نتیجه افراد مستعد کمتر جذب این صنعت می‌گردد و بالعکس

﴿ هماهنگی سازمان‌های درگیر در گردشگری کشور: هماهنگی سازمان‌های درگیر در صنعت موجب هم افزایی آنها و در نتیجه رونق صنعت و توجه و جذب بیشتر افراد مستعد جامعه و دانشگاهی به صنعت می‌گردد.

﴿ ایجاد امنیت سرمایه گذاری در کشور و صنعت و افزایش سرمایه گذاری در صنعت: هر چه که امنیت سرمایه گذاری در کشور و صنعت بالاتر باشد موجب افزایش سرمایه گذاری در صنعت گردیده و در نتیجه رشد و سودآوری صنعت افزایش یافته که در نتیجه این امر افراد مستعد بیشتری جذب صنعت می‌گردد.﴾

﴿ نگاه اقتصادی به صنعت گردشگری: وجود نگاه اقتصادی به گردشگری در کشور موجب رعایت قواعد حاکم بر بنگاه‌های اقتصادی و در نتیجه رشد سریع صنعت و در نتیجه اصلاح نظام اداره صنعت و جذب افراد کیفی و ارزش آفرین به صنعت می‌گردد.﴾

﴿ ایجاد تعامل نظام آموزشی گردشگری کشور با دانشگاه‌های پیشرو جهانی: ایجاد این تعامل موجب افزایش و به روز شدن دانش گردشگری در کشور و در نتیجه ارتقاء کیفیت منابع انسانی صنعت و تبدیل آنها به افراد مستعد می‌گردد.﴾

﴿ جدی گرفتن صنعت توسط دولت و ایجاد زیرساخت‌های مورد نیاز صنعت: هر چه که صنعت با توجه بیشتری از سوی دولت مواجه شده و به آن به عنوان یک صنعت دارای ارزش اقتصادی زیاد نگریسته شده و زیرساخت‌های مورد نیاز آن اعم از سیستم حمل و نقل و... ایجاد گردد صنعت در کشور از رونق بیشتری برخوردار گردیده و در نتیجه تمایل افراد مستعد برای جذب در صنعت افزایش می‌یابد.﴾

﴿ وضعیت اقتصادی کشور: هر چه که وضعیت اقتصادی کشور مطلوبتر باشد در نتیجه صنعت گردشگری کشور (به ویژه در بخش داخلی) رونق بیشتری یافته (به دلیل تمایل بیشتر افراد به سفر و...) و در نتیجه تمایل افراد مستعد برای جذب در صنعت افزایش می‌یابد.﴾

﴿ وضعیت نظام آموزش عالی گردشگری در کشور: وجود این نظام به ویژه در سطح دکتری موجب افزایش و ارتقاء دانش گردشگری در کشور گردیده و کیفیت دانشی و مهارتی منابع انسانی افزایش یافته که این امر زمینه تبدیل این منابع انسانی به افراد مستعد را فراهم می‌سازد.﴾

﴿ توانمندسازی بخش خصوصی در کشور: هر چه که بخش خصوصی کشور و در نتیجه بخش خصوصی صنعت گردشگری کشور توانمندتر باشد رقابت درون صنعتی افزایش یافته و در نتیجه جهت ارائه خدمات مطلوبتر تلاش در جهت جذب و تربیت افراد مستعد در صنعت افزایش می‌یابد.﴾

﴿ ایجاد امنیت برای گردشگران: ایجاد این امنیت برای گردشگران موجب افزایش گردشگران خارجی و داخلی کشور می‌گردد که این موجبات رشد و توسعه صنعت و در نتیجه جذب افراد مستعد به صنعت را فراهم می‌سازد.﴾

د) بخش بین‌المللی برونو صنعت

در بخش بین‌المللی عوامل ذیل احصاء گردیده است:

﴿ انجام بازاریابی بین‌المللی برای صنعت: انجام این بازاریابی موجب رشد میزان ورود گردشگران خارجی به صنعت و به تبع میزان نیاز به افراد مستعد در صنعت جهت تعامل با این افراد در صنعت می‌گردد. همچنین انجام خود این بازاریابی نیز به افراد مستعد نیازمند است.﴾

﴿ تصویر کشور در سطح بین‌الملل: هر چه تصویری که از کشور در سطح بین‌المللی ارائه می‌گردد نامطلوب‌تر باشد میزان ورود گردشگران خارجی به کشور کاهش و در نتیجه عدم توسعه صنعت و عدم نیاز به افراد مستعد در آن افزایش می‌باشد و بالعکس

﴿ وضعیت سیاسی کشورهای همسایه (جنگ و...): ورود گردشگران خارجی و به تبع آن افزایش میزان نیاز صنعت به افراد مستعد تا حد بسیار زیادی به وضعیت سیاسی منطقه و کشورهای همسایه داشته و در صورت نابسامانی و جنگ در این کشورها گردشگران خارجی کمتری نیز به کشور ما سفر خواهند کرد.

﴿ تحریم‌های بین‌المللی: تحریم‌های بین‌المللی نیز بر میزان ورود گردشگران خارجی اثر منفی داشته و در نتیجه نیاز صنعت به افراد مستعد را کاهش می‌دهد.

همانطور که بیان گردید صنعت گردشگری کشور علیرغم دارابودن پتانسیل بسیار زیاد برای توسعه و به تبع آن افزایش درآمد ارزی و میزان اشتغال کشور (با توجه به اینکه کشور ما از لحاظ دارای بودن ابینه و آثار تاریخی جزو ۹ کشور نخست دنیا و از لحاظ جاذبه‌های اکو توریستی در میان ۱۰ کشور برتر دنیا قرار دارد.) (ارمغان، ۱۳۸۶، ص ۲۳۶) از رشد و توسعه مناسبی برخوردار نبوده که یکی از این عوامل عدم توسعه از دید صاحبنظران و خبرگان صنعت، عدم وجود منابع انسانی مستعد در صنعت می‌باشد که در این مقاله محققان، سعی در شناسایی و تبیین عوامل موثر بر جذب آنها در فرآیند برنامه‌ریزی استراتژیک سرمایه انسانی نمودند و امید است با توجه به این عوامل و اتخاذ تصمیمات متناسب با آنها از سوی مراجع ذیصلاح شاهد ارتقاء هر چه بیشتر منابع انسانی صنعت و در نتیجه توسعه صنعت باشیم.

منابع

ارمغان، سیمین (۱۳۸۶). گردشگری و نقش آن در جغرافیا، اسلام شهر، انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی اسلام شهر بازرگان، عباس (۱۳۷۸). مقدمه‌ای بر روش‌های تحقیق کیفی و آمیخته؛ رویکردهای متداول در علوم رفتاری، تهران، چاپ اول، ناشر: دیدار.

درخشانی نسب، حمیدرضا و ضرابی، امیر (۱۳۸۸). چالش‌ها و فرصت‌های اکوتوریسم در ایران، مجله فضای جغرافیایی، شماره ۲۸، ۴۱-۵۵

کارگر، بهمن (۱۳۸۶). توسعه شهرنشینی و صنعت گردشگری در ایران (از مفهوم تا راه کار)، تهران، چاپ اول، انتشارات سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح

شجاعی، منوچهر و نوری نورالدین (۱۳۸۶). بررسی سیاست‌های دولت در صنعت گردشگری و ارائه الگوی پایدار توسعه صنعت گردشگری، دانش مدیریت، سال ۲۰، شماره ۷۸، ۹۰-۶۳

محسنی، رضاعلی (۱۳۸۸). گردشگری پایدار در ایران: چالش‌ها و راهکارها، مجله فضای جغرافیایی، شماره ۲۸، ۱۷۱-۱۶۱

Brush,M,C& Ruse,D.H.(2005):Driving strategic success through human capital planning: How Corning links business and HR strategy to improve the value and impact of its HR function , Human Resource Planning,28,49-60

ELO S. & KYNGA S H. (2008) The qualitative content analysis process. Journal of Advanced Nursing 62(1), 107-115

- Given, L. M. (2008). The Sage encyclopedia of qualitative research methods. Los Angeles ; London, SAGE.
- Hall Michael and Lew Alan.(2009): Understanding and managing tourism impacts: an integrated approach;Routledge
- Hsieh, H.-F., & Shannon, S.E. (2005). Three approaches to qualitative content analysis.*Qualitative Health Research, 15*(9), 1277-1288.
- Ingram, H. (1997), "Clusters and gaps in hospitality and tourism research", in Teare, R. and Bowen, J. (Eds), New Direction in Hospitality and Tourism: An Essential Resource, Cassell, London
- Kusluvan Salih, Kusluvan Zeynep, Ilhan Ibrahim and Buyruk Lutfi (2010): The Human Dimension : A Review of Human Resources Management Issues in the Tourism and Hospitality Industry; Cornell Hospitality Quarterly,p171-214
- Mayring, P. (2000). Qualitative content analysis. *Forum: Qualitative Social Research,1*(2). Retrieved July 28, 2011, from <http://217.160.35.246/fqs-texte/2-00/2-00mayring-e.pdf>.
- Trahant Bill; Steckler Fred; Sonnesyn Chris(2007): Elements of Successful Strategic Human Capital Planning, Public Manager; Summer 2007; 36, 2, pg. 45-50
- Zulu, K. (2007). The development and initial assessment of an instrument for human capital planning. United States -- Pennsylvania, the Pennsylvania State University. Ph.D.: 131.
- Walker John , Walker Josielyn(2011): tourism concepts and practices; Prentice Hall
- WTTC:Travel&Tourism(2011);http://wttc.org/site_media/uploads/downloads/traveltourism2011.pdf

